

Co-Create kooste tekstimuodossa

Co-create DEMO!

Siltoja tutkimuksen ja päätöksenteon vuoropuhelulle

Miten tiivistää tutkimuksen ja päätöksenteon yhteistyötä? Kutsuimme tutkijat ja päätöksenteon valmistelijat yhteiskehittämään uusia tapoja vuorovaikutukselle.

Strategisen tutkimuksen [DEMOGRAPHY-ohjelman](#) hankkeet järjestivät tammikuussa 2023 kaksi yhteiskehittämisen työpajaa, joihin osallistui hankkeiden tutkijoita ja ministeriöiden virkakuntaa.

Tavoitteena oli kartoittaa päätöksenteon ja tutkimuksen välisen vuorovaikutuksen nykytilaa ja hahmotella mallia nykyistä tiiviimmälle vuoropuhelulle. Tärkeää oli myös saada tutkijat ja päätöksenteon valmistelijat saman pöydän ääreen keskustelemaan ja tutustumaan toisiinsa.

– Tutkimusta ei pitäisi tehdä vain tiedon käyttäjille, vaan myös tiedon käyttäjien kanssa, totesi tutkija Laura Salonen LIFECON-hankeesta.

Päivien aikana syntyneet ajatukset on koottu oheiseen tiekarttakuvaan, jossa on hahmoteltu linkkejä tutkimuksen ja päätöksenteon teiden välille.

Vuoropuhelu on jo nyt tiivistä, mutta uusia siltoja tarvitaan

Työskentelyssä käytettiin *me-we-us*-menetelmää, jossa näkökulmaa laajennetaan vaiheittain omasta työstä yhteiseen ymmärrykseen. Osallistujat saivat täydennettäväkseen tiekartan, jossa näkyivät erillisinä päätöksenteon ja tutkimuksen kaistat. Tavoitteena oli tunnistaa olemassa olevia siltoja niiden välillä ja ennen kaikkea ideoida uusia.

– Tällaiset kohtaamiset virkakunnan ja tutkijoiden kesken ovat todella tärkeitä, ja niitä tarvitaan lisää. Me virkahenkilöt keskustelemme mielellämme tutkijoiden kanssa ja olemme mukana kehittämässä yhteistyötä, sanoi erityisasiantuntija Sami Tantarimäki maa- ja metsätalousministeriöstä.

Päivien aikana muodostui yhteinen tilannekuva vuoropuhelun nykytilasta. Se on jo nyt tiivistä, mutta tunnistimme myös puutteita, ongelmakohtia ja esteitä. Samalla löysimme uusia, konkreettisia ideoita yhteistyön kehittämiseksi.

– Tutkimuksesta tulee sitä parempaa, mitä varhaisemmassa vaiheessa tiedon käyttäjät kutsutaan sen tekemiseen mukaan, DEMOGRAPHYn ohjelmajohtaja Susan Kuivalainen sanoi.

Vapaamuotoista keskustelua ja helposti löytyvää tietoa

Tärkeimpänä tekijänä nousivat esiin verkostot ja suorat kontaktit. Paras ymmärrys syntyy usein epävirallisissa tapaamisissa ja vapaamuotoisissa keskusteluissa – niille tulee siis luoda tilaisuuksia.

Viranhaltijat painottivat myös tiedon löydettävyyden merkitystä: tutkimustietoa on paljon ja se on hajallaan, mikä vaikeuttaa tarpeellisten faktojen löytämistä. Osallistujat toivoivatkin alustaa, joka kokoaisi tutkimustiedon teemoittain yhteen paikkaan.

Usein vuorovaikutusta hankaloittaa tutkimuksen ja päätöksenteon erilainen aikajänne.

Päätöksentekoprosessissa tietoa tarvitaan nopeasti – tieteellisen tiedon tuottaminen taas vaatii väistämättä aikaa. Ongelmaa voi ratkoa esimerkiksi nopeammalla, selvitystyypillisellä tiedontuotannolla sekä kokoamalla jo olemassa olevaa tutkimustietoa selkeiksi, tiiviiksi koosteiksi, ns. minikatsauksiksi.

Myös tutkimusrahoituksen rooli on tärkeä: sen kautta voidaan tukea ennakoivasti yhteiskunnallisesti merkittävien aiheiden tutkimusta.

Nykyisiä toimivia käytäntöjä

- Muodolliset keskustelutilaisuudet
  - Avoimet keskustelutilaisuudet
  - Pyöreän pöydän keskustelut
  - Kuulemistilaisuudet
  - Seminaarit
- Lausuntopyynnöt tutkijoille
- Tutkimusrahoitus
  - Strateginen tutkimus
  - VN-TEAS
- STN:n Saumakohtia-dialogit
- Tiedepaneelit
- Suorat kontaktit ja tapaamiset
- Media
- Tiedevälittäjät
  - VNK:n TEA-ryhmä
  - Tutkas
  - Ministeriöiden tutkimusjohtajat ja tutkijataustaiset virkahenkilöt
  - Tutkimushankkeiden ohjausryhmät
  - STN:n ohjelmajohtajat
  - Tiedekummitoiminta
- Tutkimushankkeiden viestintä
  - Tiedotteet
  - Policy briefit
  - Blogit
  - Sosiaalinen media
  - Tapahtumat
  - Verkkosivut

Esteitä & ongelmakohtia

- Tutkimuksen ja päätöksenteon erilaiset aikajänteet
- Tutkimuksen ja päätöksenteon erilaiset tarpeet ja intressit
- Tiedon, kontaktien ja verkostojen puutteet
- Tiedon löydettävyys – tietoa on paljon ja se on hajallaan
- Ministeriöiden tietotarpeet voivat olla ristiriidassa tutkimusrahoitusinstrumenttien intressien kanssa
  - Tarpeellinen tutkimus ei välttämättä saa rahoitusta
- Kiire
- Asenteet, yleistyksiset ja ennakkoluulot puolin ja toisin

- Media voi olla välittäjänä rikkinäinen puhelin
- Tutkimus- ja tilastolukutaito ministeriöissä joskus puutteellista
- Myös tieteen vapaus ja tieteen omista intresseistä nouseva tutkimus tärkeää, eikä tutkimusta pidä tehdä vain vaikuttavuusnäkökulmasta käsin.

Kehityskohteita & uusia ideoita

- Ennakointi ja vuorovaikutus jo varhaisessa vaiheessa
- Aina ei tarvita uutta tutkimusta, vaan olemassa olevan tiedon kokoamista
  - Synteesimäinen tieto
  - Selvitystyyppinen, nopea tiedontuotanto
  - Alusta, jolta tieto löytyisi teemoittain yhdestä paikasta
- Tutkimusnäkökulma mukaan lainsäädäntöön
  - uudistuksiin koeasetelma, jonka perusteella niiden vaikutuksia voi selvittää
- Ministeriöissä tarvitaan tutkimus- ja tilastolukutaitoa
- Ministeriöissä tarvitaan tilaajaosaamista
  - Ymmärrys siitä, mitä voidaan kysyä tai tutkia
- Henkilökierto ministeriöiden ja tutkimusorganisaatioiden välillä edistää vuorovaikutusta
- Tarvitaan yhteinen kieli ja tulkkeja
  - Tiedonvälittäjät, tiedekummit
- Ammattitaitoinen, monikanavainen viestintä tärkeää
- Henkilökohtaiset suhteet, epämuodolliset keskusteluyhteydet ja verkostot tärkeitä
  - Enemmän mahdollisuuksia tapaamisiin ja vapaaseen keskusteluun
- Tarvitaan uusia keinoja tuoda tiedon tuottajat ja käyttäjät yhteen
  - esim. uudenlaiset sovellukset ja matalan kynnyksen tapahtumat
- Palautekyselyt tiedon käytöstä

Vuoropuhelun tiekartta

Työpajoissa syntyi tiekartta, joka havainnollistaa tutkimuksen ja päätöksenteon prosesseja sekä niiden välistä vuorovaikutusta.

Päätöksenteon prosessi etenee tiekartalla seuraavasti:

- 1) ilmiö nousee julkiseen keskusteluun
- 2) ilmiö nousee politiikan agendalle
- 3) hallitus- ja politiikkaohjelmien valmistelu
- 4) lainvalmistelu ja lakiuudistus
- 5) toimeenpano
- 6) arviointi.

Tutkimuksen prosessi etenee tiekartalla seuraavasti:

- 1) hankesuunnitelma
- 2) hanke alkaa
- 3) tutkimustyö
- 4) tulokset valmistuvat

5) tulosten julkaiseminen.

Ihannetilanteessa nämä prosessit ovat alusta loppuun saakka vuoropuhelussa keskenään.

Päätöksenteon valmistelijat voivat edistää vuoropuhelua prosessien eri vaiheissa esimerkiksi seuraavilla keinoilla:

- muodolliset keskustelutilaisuudet
- tiedepaneelit
- kuulemiset
- lausuntopyynnöt
- koeasetelman luominen lakiuudistuksiin
- tutkijoiden kutsuminen arvioimaan uudistusten vaikutuksia
- tutkimusrahoitus.

Tutkijat voivat edistää vuoropuhelua prosessien eri vaiheissa esimerkiksi seuraavilla keinoilla:

- tietotarpeiden tulkinta tutkimusasetelmaksi
- aiemman tiedon kokoaminen
- räätälöidyn tiedon tarjoaminen
- hankkeen ohjausryhmän kokoukset
- matalan kynnyksen tapaamiset
- osallistuminen julkiseen keskusteluun
- hankkeen viestintä
- tapahtumat
- tietokoosteet
- tulosten viestintä
- palautekyselyt tiedon käytöstä.

Lisäksi on erilaisia välittäviä tahoja, joiden toiminta edistää vuoropuhelun toteutumista. Näitä tahoja ovat esimerkiksi media, strategisen tutkimuksen Saumakohtia-dialogit sekä ns. tiedevälittäjät, kuten VNK:n TEA-ryhmä, Tutkas ja tiedekummitoiminta.

Työpajoissa syntyi myös uusia ehdotuksia vuorovaikutuksen muodoiksi. Näitä keinoja olisi hyvä hyödyntää nykyistä enemmän. Niitä olivat koeasetelman luominen lakiuudistuksiin, tutkijoiden kutsuminen arvioimaan uudistusten vaikutuksia, aiemman tiedon kokoaminen, räätälöidyn tiedon tarjoaminen, matalan kynnyksen tapaamiset, osallistuminen julkiseen keskusteluun, tietokoosteet ja palautekyselyt tiedon käytöstä.

Tutkittua tietoa päätöksenteon tueksi

Strategisen tutkimuksen [DEMOGRAPHY-ohjelman](#) hankkeet tutkivat väestörakenteen muutosta ja tuottavat konkreettisia ratkaisuja, joilla siihen voidaan vaikuttaa ja sopeutua. Maan parhaat asiantuntijat tekevät korkeatasoista tutkimusta päätöksenteon tueksi. Autamme sinua mielellämme, kun tarvitset tutkittua tietoa väestörakenteen muutoksista. Seuraa ohjelman hankkeita ja ota yhteyttä!

- [Muuttuva perheenmuodostus – Syyt, seuraukset ja mahdolliset tulevaisuudet \(FLUX\)](#)
- [Väestörakenteen muutosten elämäntapa- ja talousvaikutukset \(LIFECON\)](#)
- [Monimuotoisuus, luottamus ja kaksisuuntainen kotoutuminen \(MobileFutures\)](#)
- [Sosiaaliset verkostot, syntyvyys ja hyvinvointi ikääntyvässä Suomessa \(NetResilience\)](#)
- [Taloudellinen ja sosiaalinen kestävyys läpi ajan ja alueiden ikääntyvässä yhteiskunnassa \(SustAgeable\)](#)